

Professori Vesa Kanninen
Onko taloustiede tiedettä?

Luonnonfilosofinen seura 3.5.2011

Oppineiden maailmankatsomuksia

- Analyyttisyys
- Perustuu tutkimukseen
- Muiden tieteenalojen alueelle meneminen sisältää kuitenkin riskejä

Analyysi taloustieteestä

Analyysi: reaaliaailma vs.
fantasiamaailma (=mallimaailma)

Menetelmiä

- Optimointi
- Dynaaminen optimointi
- Peliteoria
- Ekonometriset menetelmät
- Kokeellinen tutkimus

Yhteyksiä muihin tieteenaloihin

- Teoreettinen fysiikka: menetelmällisiä yhteyksiä
- Evoluutiopsykologia (evoluution idea, evolutiivinen peliteoria)
- Muut yhteiskuntatieteet (USA:ssa valtio-opin tohtoriopiskelijat samoilla kursseilla, samat menetelmät, osaksi samat julkaisufoorumit)

Mitä tehtäviä taloustiede on itselleen asettanut?

- 1) Taloustieteen aamunkoitto: neoklassinen aikakausi.
1970-luvun vallankumoukset: peliteoria ja informaation talousteoria
- 2) Ihmiskuvan tarkennus
- 3) Miten vuorovaikutus toteutuu ?

- 4) Miten markkinat toimivat
- 5) Hyvinvointi ja kapitalismin paradoksi
- 6) Poliittika: ihminen ei elä muurahaispesässä

8) Tyypilliset väärinkäsitykset

rationaalisuus – johdonmukaisuus
tehokkuus – hyvinvointi (Pareto)
tasapaino – systeemin hetkellinen tila

9) Taloustieteilijät ja uusliberalismi?

10) Onko vika systeemissä
(kapitalismissa) vai ihmisessä?

Taloustieteen ennustuskyky – vaatimus ei-ennustettavan ennustamisesta on naivi

Tulevaisuus on ennustamaton johtuen mustista joutsenista.
Vaatimus, että taloustieteen tulisi ennustaa
ennustamatonta, on naivi. Tieteessä tapahtuu lehdessä olen
kirjoittanut vuosi sitten miksi, että taloustiede ei laadi
suhdanne-ennusteita, miksi sellaisia ei käsitellä tieteellisissä
konferensseissa eikä julkaista tieteellisillä foorumeilla.

Jälkikirjoitus

- (1) Kiitos vilkkaasta keskustelusta.
- (2) Osa kysyjistä esitti tunneperäisiä väitteitä mutu-tuntumalta ilman analyttisiä tavoitteita.
- (3) Viimeinen kysyjä osui oikeaan: taloustiede on äärimmäisen kilpailtu tutkimusala, hylkäysprosentit alan jurnaleissa ovat yli 95 %. Tutkijoilla on omat tieteelliset tutkimusohjelmansa ja julkaisutavoitteensa. Ei heillä ole aikaa käytettävissä jokapäiväisten talouskriisien ruotimiseen. Myöskään allekirjoittaneen tutkimusalana eivät ole talouskriisit, mutta jonkun täytyy uhrautua niitakin miettimään ja antamaan haastatteluja varsinaisen tutkimustyön ohella.